

عبدالرحمن إبراهيم صقر

چۈن دىلتەنگىز بىم كەتىز خودامى

وھرگىرانى

ئاودىر ئەحمەد قەمتەرانى

Kteb Xana

public channel

Description

كتبيخانه يه ک تاييهت به زياق فېريونو کاراکردنی عهقل و دور
که وقنه وه له نه زانين و ره شبېنى.

ھوشيارى ۋۇشىپىرى تاك لە كۈمەلگە.
پەرەپىدانى ۋۇشىپىرى تاك.
گەشەپىدانى ھزرى تاك.

@haval_pashaie10

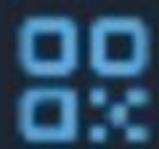

ئەكاونتەكانتىم

<https://linktr.ee/havalpashaie>

t.me/kteb_khana

Invite Link

Notifications

On

پیشەکىي وەرگىر

ئايا باوهەرت وايه كە پىش ئەوهى وادھى مردنت بى، بىرى؟
 ئايا باوهەرت وايه كە ئەو رزقورقزىيە پەروەردگار بۇ
 توى داناوه، كەسىتىكى تر بىبات؟
 ئايا باوهەرت وايه بەبى ويستى خودا تو ھېچت بەسەر بى؟
 دلنيام ھەرتاكىنك لە ئىنمەمى مۇسلمان بۇ وەلامى ھەرىيەكىنك
 لەم پەرسىيارانە دەلىنىن: تەخىز.
 كەواتە ئەو ھەموو دلنهنگى و غەمبارى و ترس و بىممەى
 ئىنمە لەپاي چىيە؟

قەسەم بە خودا، تا ئەو ساتە نەيەت كە پەروەردگار بۇتى
 دىيارى كردووە، تو نامرى، لەبەرامبەرىشدا دلنيا بە، ئەگەر
 ھەموو غەمى دۇنيا بە كۆلدا بىدەيت و سامانى قارۇنت ھەبى،
 چىركەيەك لەو تەمنە زىاتر ناژىت كە خودا بۇتى داناوه...
 كەواتە بۇچى دلنهنگ دەبى؟

قەسەم بە خودا، ئەو رزقورقزىيە بۇ تو دابراوه، ھەر بۇ
 توپىه، تەنانەت ئەگەر ھەموو دۇنياش ھەولى زەوتكردىنى بىدەن،
 ناتوانى... دلنياش بە، رېزقىك خوداى گەورە بۇ توى بېرىار
 نەدابىت، ئەگەر ھەموو خەلكى سەر زەۋى ھاوكارت بىن بۇ

ناوى كىتىب: چۈن دلنهنگ بىم كە تو خودامى
 ناوى نۇوسىر: عبدالرحمن إبراهيم صقر
 ناوى وەرگىر: ئاودىر نەحمدە قەمتەرانى
 دېزايىنى بەرگ: ناوهندى رېنۋىن
 دېزايىنى تېكىست: زەرددەشت كاۋانى
 نۇبەتى چاپ: يەكەم ٢٠٢١
 چاپ: ناوهندى رېنۋىن
 تىرار: (١٠٠) دانە

زەمارە سپاردن: لە بەرئۇهەرایەتىي گشتىيى كىتىبخانە گشتىيەكان
 ژمارە (١٩٧٣) سالى (٢٠٢١) سى ڈراوه.

ماقى لەچاپدانەوەي پارىزراوه بۇ ناوهندى رېنۋىن ©

ناوهندى رېنۋىن

07511408868 - 07501269689

hakem1423@yahoo.com
renwen2009@yahoo.com

سەليمانى - بازارى ناوبارىك - نەۋەمى يەكەم
بەرامبەر كاسۇمۇل - دوکانى زەمارە (٢٦)

﴿أَلَا إِنَّ أُولَئِإَنَّ اللَّهُ لَا حَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ﴾

[یونس: ۶۲]
واته: ((ئاگادار بن، بىکومان دوستانى خوا ترسیان له سر
نېیه، دلتهنگ و غەمبارىش نابن)).
ھیوارام به وردى و رامانه وه رازەكانى ئەم كتىبە
بخويىتى وە، دلىام دواى خويىندە وەيى هەرىيەكىكىيان ھەست و
بىرکىدە وەيى كى جياوازى دەبىن، تەنانەت خودى ناونىشانى
كتىبە كە بئاسانى جى مەھىلە و لىنى راپىتنە.
خوداي گورە ئەم ھەولە بۇ نووسەر و بۇ وەرگىر و ئىتوھى
خويىنەرانىش بکاتە مايەي سەرفرازىي ھەردوو دۇنيا.

(وەرگىر)

ئەوهى بۇ قۇسى، نابى بە هيى تۇ، كەواته دلتهنگىت لەپاي چى؟
قەسم بە خۇدا، ئەوهى خودا ويستى له سەر نېبى پوو
نادات، شتىكىش خودا له سەر تۇي نەنووسىبىي ھەموو دۇنيا
بىھۆى بۇو بىدات، بۇو نادات، شتىكىش زاتى ئەو ويستى
له سەر رۇودانى بىن، ئۇوا ھەر بۇو دەدات و ھېچ ھېزىك
ناتوانى بىنلى بىگرى، تۈيەكىش كە بەرددوام گومانى باش
بە خودا دەبەيت، دلىما بە خوداي گورە بەندە دلسۈزەكانى
شەرمەزار ناكات، كە دلىاشىت ھەموو شتىك لەزىز
دەسەلاتى ئەۋدایە، ئەوهەج شتىكە تو غەمبار دەكەت؟
ئەم كتىبەي بەرددەستت ھەولىكە بۇ ئەوهى جارىكى تر
لە دەستدانى ھېچ شتىكى ئەم دۇنيا يە شىاوى ئەوه نېيە
غەمى بۇ بخۇيت و بۇ دلتهنگ بىت...
چوونكە ھەرچى ھەيە و ھەرچى بۇو دەدات لەزىز فەرمان
و دەسەلاتى خوداي جىھانىاندایە.
لە كاتىكىشدا كە ئەو ھەميشە ئاگادار و بىسەر و بىنەرى
بەندەكانىتى و دەفرەرمۇسى، ھەركاتى بەندەكانى داواى
شتىك لە من بىكەن، ئۇوا من نزىكم لىيانەوە.
كەواته بەمە بۇمان دەر دەكەۋى، دلتهنگى و بىزازى و
ترسى ئىتمە لە شەيتانە وەيە، ھەر ئەويشە بەرددوام بەندەكانى
خودا دەترسىنلى، بەلام لە راستىدا، بەندە دوستانى خودا
ھەرگىز دلتهنگ نابن، پەروەردگار دەفرەرمۇسى:

پیشہ کی

رنهنگ به چهندین کاتی ساخت و دژواردا تیپه ر بین،
رنهنگ دلتهنگ بین، رنهنگ نازار بچیزین، بهلام لەگەل هەموو
ئەوانەشدا ھیوايەکی گەورە بۇ زیان دەمینى، ئەويش: بگەريوه
بۇ لای خودا، بۇ لای خودا، بۇ لای خودا، بۇ لای خودا...
بلين: چون دلتهنگ بم که تو خودامی...

چون دلتهنگ بم کە غەمەکەم خودايەکى ھەيە و توى (يا
الله)، خودايە ھەر ناخوشىيەك بىتە پىتم، بە ترسان لە زاتى
تو درچەي رىزگاربوونم بۇ دەكريتەوە، چۈونكە ئەمە بەلىنى
خوتە:

﴿...وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلُ لَهُ مَحْرَجًا ۚ وَرِزْقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا
يَحْتَسِبُ ۗ وَمَنْ يَتَوَلَّ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسِيبٌ...﴾ [الطلاق: ۲ - ۳]
واتە: ((... ھەركەسيك لە خودا بىرسى و سنورەكانى
پىاريلى، خودا دەرروى خىرى لى ئەكادەوە، لە لايدىكىشەوە
بىزقورقىزى بۇ دەرەخسىتىت كە ھەر بە خەيالىشىدانەھاتىبى...)).
چون دلتهنگ بم؟ ئەگەر نەخوش بم، شىفام، تەندىرىستىم،
ھىزم، لای توپى.

چون دلتهنگ دەيم تەنانەت ئەگەر دونياش بە پۈومدا تەنگ
بىي، پەنا و ناسووڈەيى من ھەر بۇ لای توپى و لە سىتىيەكى
سەرەتاي شەوېشدا ھەرچى بلەم رەتكىرنەوەي نىيە، تىرى
شەو ھەلە ناكات و ئامانجى دەپېتىكى.
چون دلتهنگ بم لە كاتىكدا تو لە دايىك و باوكە
بەسۆزەكەم زياتر لە گەلمدا مىھەبان و نەرمۇنيان و لېبوردە
و بەخشىنەتىرى؟
چون دلتهنگ بم لە كاتىكدا خودايەكم ھەيە، ھەركات
سوپاسگوزارى بکەم ئەو زياترم بى دەبەخشى، تەنانەت
ئەگەر سىتم لە دەرروونى خۇشم بکەم، زاتى ئەو ئارەززووى
بىيىتى دەنگى من دەكات و چاوهەرىنى پاپانەوەي من دەكات
﴿...لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ...﴾ [ابراهيم: ۷].
واتە: ((... ئەگەر سوپاسگوزار و شوکرانەبىزىر بن، ئەوا
رېزقورقىزى و نازونىيەتتان بەسەردا دەرژىتنم و زىادى
دەكەم...)).

چون دلتهنگ بم لە كاتىكدا تو سىتم لەسەر زاتى
خۇت ياساغ كردووە، لەنیوان ئىتمەشدا حەرام كردووە، ھەر
خۇشەوېستىكت ھەبى پاراستووته، ھەر دوورىك ھەبى زاتى
تو لى نزىكە، ھەرتەنبايەك ھەبى تو لە گەلەيدايت.
چون دلتهنگ بم كە زاتى توپى بىتىياز خودامى؟ ئەو دەمەى
دلتهنگ دەبىن، يان ماندوو، يان رق لە شتىك ھەلدەگرىن، يانىش
دونيا بە پۈوماندا تەنگ دەبى، دەخولىتىنەوە و دەسۋورىتىنەوە،

پیشه‌کی نووسه‌ر

به رزکردنه‌وهی هیممته‌تی دهوروبه‌ر له‌لای په‌روه‌ردگار
یه‌کیکه له شکومه‌ندترینی په‌رستش‌کان، هه‌رکه‌سیکیش
هیممته‌تی خه‌لکی به‌رز بکاته‌وه، ئه‌وا په‌روه‌ردگار له مه‌ترسی
ده‌پاریزی و به‌رزی ده‌کاته‌وه.
لهم کتیبه‌دا چه‌ندین راز و دهقی جوان و موناجاتم له‌گه‌ل خودا
نووسیوه، وشه‌کان هه‌م‌جور و دهسته‌واژه و گوزارش‌کان
هه‌م‌چه‌شنن و له یه‌کتر جیاوازن.

من لهم کتیبه خاکی و ساده‌یدا ته‌نها ئه‌و پرازنه‌م
نووسیون که دلمیان نوقره پی گرتووه و عه‌قل و هوش
و ثاوه‌زیان قه‌ناعه‌ت پی کردووه.

سوپاس و ستایش بخ په‌روه‌رینی جیهانیان، که ته‌مه‌نی
پی به‌خشیم بخ په‌پایانگه‌یشتني.
سه‌لامی په‌روه‌ردگار برئی به‌سهر تو و دلی پر له
ثارارت، ده‌مه‌وهی هه‌والی شتیکت پی بددم که زه‌رده‌خنه
ده‌خاته سهر لیوانت و ده‌تخاته پیکه‌نین...

بیر ده‌که‌ینه‌وه و داده‌مینین، بخ لای کی بچین و سکالای حالی
خومان بخ لای کی ببین؟ کی یارمه‌تیمان دهدات؟ کی غه‌م
و نازاری به‌رزوک‌گرتوومان له‌سهر لا دهدات؟ له ده‌مده‌دا ئه‌و
راته‌مان له‌یاد کردووه که چاره‌سه‌ری هه‌موو شتیکی لایه،
برزقوبرزی، به‌خته‌وه‌ری، ئاسووده‌یی، هه‌موو شتیک...
کامی بیر بکه‌ره‌وه... هه‌موو شتیک!
لای کن؟

به‌دوای ئه‌و زانه‌دانگه‌بینن که خاوه‌نداریتی هه‌موو شتیک
ده‌کات، غه‌ملادر، به‌ره‌که‌ت خسته‌ر بزقوبرزی، نه‌هینشتنی
په‌زاره، هه‌موو شتیک له‌زین فه‌رمانی ئه‌ودایه و هه‌ر زاتی
ئه‌ویش‌ده‌سه‌لاتی به‌سهر هه‌موو شتیکدا هه‌یه.
که‌سی به‌دوای ئاسووده‌یی‌وه بی، ئایا جگه له‌لای زاتی ئه‌و،
له شوینتیکی تر ده‌ستی ده‌خات؟
جگه له زاتی ئه‌و، که‌سی هه‌یه غه‌م و په‌زاره‌ی سه‌ر دلان
و هلا ئه‌نی؟ نه‌خیز، قه‌سهم به زاتی ئه‌و.
تکاکارم له خودای گه‌وره به‌خته‌وه‌رتان بکات.

(ابراهیم صفر)

چون دلتهنگ بدم که تو خودامی

و اته: ((خودای گهوره فرموموی: مهترسن، به راستی من
له گه لتنادام، ده بیستم و ده بیشم)).
بزانه و دلنياش به، غم و پهزارهی ناخت ناهیلی،
هاوشیوهی ثهودی به موسای به خشی، فرموموی: «قال قد
أُنِيْتَ سُوْلَكَ يَمُوسَى» [طه: ۳۶].
و اته: ((خودای گهوره ش فرموموی: ثهی موسا، هه ممو
داخوازیه کانت به جی و په سنه نده، وا هه ممویانت بی درا)).
دلنيا به هاوردیکه، تو ش هه ممو ویسته به جینکانت
بی ده به خشرين، مهترسه، قهسم به زاتی خودا، هر گیز
پهروهردگار به نده کانی خوی پیسوا و شهربه زار ناکات..

چون دلتهنگ بدم که تو خودامی ۱۲

پهروهردگار تو ده بیشی و گویندیستی ترپهی دلیشته،
زاتی نه و به فرمیسکه کانت به ناگایه و ده بیان بیشی، پهروهردگار
بیشنه ری نه و فرمیسکانه که تو له نیوه شهودا ده بیان خهیته
سر ده ومه ته کانت، چاوینکیشت له سه رثایه ته کانی په روهرینه،
خه لکیش له شیرنه خهودان.

هاوریکه، ثایا نه مثایه ته نه خویندتوه که پهروهردگار
ده فرموموی: «...إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْرَنْ إِنَّ اللَّهَ
مَعَنَّا...» [التوبه: ۴۰]

و اته: ((... په یامبه ریش (رسانی) به هاولدکهی سکه
نه بوبه کری سدیق بیو - فرمومو: ترست نه بی، چوونکه خوا
له گه لمانه...)).

تو ش ثارام به هاوردیکه، پهروهردگار له گه لماندایه و
هر گیز لیمان دانابری.

من ئاموزگاری به کت بی ده به خشم، گه ر و هک خوی و هری
بگری، به دلنيایی هست به ثارامی و ئوقرهی ده کهیت، هه ول
بده به رده وام ثایه ته کانی قورئانی دهوری دلت بدنه، هه میشه
دلنه وابی ناخت به فرمایشی پهروهردگار بکه که ده فرموموی:
«...لَا تَخْفَ وَلَا تَحْرَنْ إِنَّا مُسْجُوكُ...» [العنکبوت: ۲۲].

و اته: ((... مهترسه و دلتهنگ مه به، چوونکه بینگومان ئیمه
برزگارت ده کهین...)).

ترسی خوت بهم ثایه ته پابماله که زاتی (الله) ده فرموموی:
«قال لَا تَخَافُ إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَى» [طه: ۴۶].

پیام شادومانی

بُو غَهْمَهْ كَهْتْ: نُويِّزْ هَهْ يَهْ
 بُو ئازاره كَهْتْ: قورئان هَهْ يَهْ
 بُو تاوانه كَهْتْ: ته و بَهْ كَرْدَن هَهْ يَهْ
 بُو خَهْونه كَهْتْ: پارانه وَهْ هَهْ يَهْ
 بُو هَهْموو نَهْ و شتَانه لَهْ دهستَتْ چوون...
 بَهْ هَهْشَتِيَّكْ هَهْ يَهْ.

متمانه ت به خودا هَهْ بَنْ
 به کچه کَهْي گوت: به راستي من سه رسَامَم به تو، ڇماره ڻ
 موبایله کَهْ تم دهوي، تا دواتر زیاتر يه کتر بناسين.

کچه کَهْ گووٽي: ۱۸۹-۲۹-۲.

گوتى: ئه وانه چىن؟

کچه کَهْ: سوره تى (۲)، لايِره (۲۹)، ئايِه تى (۱۸۹). ﴿...وَأَتُوا الْبُيُوتَ
 مِنْ أَبْوَابِهَا وَأَتَقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ [البقرة: ۱۸۹].
 واته: ((...ئه گهر ويستان بچنه هر ماليك، ئه و له ده رگا کَهْ يَهْ و بچنه
 ڙووره و له خودا بترسن، سا به لکوو سه رفراز و به خته و هر بن)).
 کَهْسيَّكْ خهَوت و خهونه کَهْي خهَوي به خودا سپارد،
 په روهد گاريش له سه روناکي و هامدانه و به ئاگاي هيئنا!

چون دلتهنگ بم که ته خودامی

به روی روحی زیان زهرده خنه بکه، لەگەل بارود خەكان زهرده خنه
بکه، بق واقعی و دوختی زیانت زهرده خنه بکه،
پاشانیش به زهرده خنه یه کەو پشتئەستوور بە به خودا و رازی
بە بهوھی بقی بپیار داوی.
شیخە کەم هەموو کات پیتم دەلی: بگەریتوھ لای خودا، تەنانەت
ئەگەر هەزار جاریش تاوانىت ئەنجام دابى.

﴿...وَالْقِيَّمُ عَلَيْكَ مَجَّدَةٌ مَّيِّـ﴾ [طه: ۳۹]

وانە: ((... خۆشەویستیم بە سەرتدا رېزاند...)).

پەروەردگارا، لە کەسانەمان بگىرى کە خۆشەویستىي خۆتىيان
بە سەرتدا دەرىزى.

لە و بەندانەی لە زەویدا رەزامەندىت پى بە خشىون و لە
ئاسمانىش خۆشەویستى.

ئى ئەو كەسى وارت لە نويىز ھىناوه،
چىت لە خودا بىنىيە كە واى لى كردووی بەو ئەندازەيە رقت لە
دىدارى ئەوبى؟

ھىچكەت لە گۈرانەوە بق لای خودا دوودىل و پارا مەبە، تەنانەت
ئەگەر تاوانەكانت گەلىتك زۆريش بن، ئەو زاتەی تۆى لەزىز
سەقنى تاواندا حەشار دا، چۈن لەزىز بالى تەوبەدا بىتھيوات
دەكت؟

ئەو خودايەی تۆ پىتى دەلىنى روحى قورىبانىت بىن
ئايدى گومان دەكەي جىت بەھىلىن و بىتھيوات بىكت؟

تەنانەت لەناو سكى حوتىشدا ھىوايەك ھەيە، لە بەرامبەر ئەوهى
لىشى دەترسى پەروەردگارىتكى بە خشنىدە ھەيە.
لە نىوان چاوترۇوكانىتكى و يەكىنلىكى تردا پەروەردگار حالىتكى بە
حاليتكى تر دەگۈرى.

«خودا ھاوكارىي ھەموو ئەو دللانە دەكت كە بەھىزەوە خۇيان دەر
دەخەن، لە ناخەوەشدا شكاوترىين.»

چون دلتهنگ بەم کە تە خوداھى
 گەرانەوەت بۆ لای خودا، تاکە گەرانەوەيە كە بەرهە پىشىت دەبات!
 گەرانەوەت بۆ لای خودا، تاکە گەرانەوەيە كە بەرهە پىشىت دەبات!
 ئايادەبىن باشتىر لەوە چى بىن كە تو لەسەر زەھى سووژەدە لە
 بەردهم زاتى خودا بېبىت و لەگەلى بدوئى، بىگرىيەيت و سكالاى
 حالى خۇتى لا باس بىكەيت، زاتى ئەويش گۈتبىيىست بېبىت و
 لەسەررووی ھەرچەوت چىنى ئاسماňەوە وەلامت بىداتە؟

پەروەردگارا، لە بىرى ھېزى خۆم دەرم بەھىنە، با تەنها ھېز و
 دەسەللاتى تو لە هزر و بىرەمدا بىن.

بە دەنگىكى كز و شاراوه لە سووژەدەكەيدا گوتى، من داوات لىن
 دەكەم...

لە دەممە دەنگى بانگبىيىز بەرز بۇويەوە و دەيىفەرمۇو:
 الله أكابر

چەن دلتهنگ بەم کە تە خوداھى
 «...يُبَحِّي الْعَظَمَ وَهِيَ رَبِّيْمٌ» [يس: ٧٨]
 واتە: ((... زاتى ئە و ئىسىكە كان زىندۇو دەكتەوە، لە كاتىكدا ھەمۇو
 يزىو و بىرۇوكاون!)).
 نەدى چى لەبارە خەن و ئامانجە بچووکەكەي تو؟ ئايادەمان
 دەبەيت كە خودا توانى بەسەريدا نىيە؟
 سەرەراي ھەمۇو تارىكىيەكان، من ىروونا كىيەك لەدەورىم دەبىيەم،
 چوونكە پەروردىگار فەرمۇويەتى:
 «...وَنَسِيرُ الْقَبَرِيْكَ» [البقرة: ١٥٥].
 واتە: ((... جا مىزدەش بەو كەسانە بىدە كە ئارامگەن)).

لىخۇشبوونى تۆمان دەۋى،لىخۇشبوونى تو، بەراسىتى ئىمە
 شتىكەن ئەنجام داوه كە زاتى تو پىتىيان رازى نىيە.

لەپىتناو مانەوە لە ژياندا پىتشىپىكى دەكەين، لە كاتىكدا ھەمۇومان
 زۇر باش ئە و راستىيە دەزانىن كە خودى ژيانىش بەرهە فەنابۇون
 و تەواوبۇون دەچى!

چەن دلتهنگ بەم کە تە خودامى

هەموو خۆشەویستییەك نازارى ھەيە...
جە لە خۆشەویستیي خودا، كە ھەمیشە و بەبەرەدەوامى
ئاسوودەيىه.
هاوريتکەم، سوئىندت بۆ دەخۆم،
جىابۇونەوە لە ھەندىتكەس شىاوى ئەوهەيە سووژەدى شوڭر
بىھىت.

بە ھۆكارى سزاکەى لە خودا دەترسم،
بەلام خودام خوش دەويى، چوونكە بەزەيى و دادوھرى و
رەحىمەتى زاتى ئە و ھەموو شىتىكى گرتۇتەوە.
خودا لە نزاکانت تىدەگات، تەنانەت ئەگەر ھىچ وشەيە كېشىت بۆ
دەربىرین دەست نەكەۋى،
ئەوهى لە سەر تۆيە، تەنها يەقىنت ھەبى كە تۆ لەگەل خودارا
دەدوئى.

چەن دلتهنگ بەم کە تە خودامى

سلام و ئاشتىي خودا لە سەر ئە و كەسانەش بى كە شكانى
ئىتمەيان دەویست، بەلام پەروەردگار و يىستى ئەوانى تىكشاند و
ھىز لە دواي ھىزىشى بە ئىتمە بە خشى.

كۈرتىرىن چىرۇكى ترسناك لە قورئانى پېرۇز بىرىتىيە لە:
﴿...سُرَا اللَّهُ فَنَسِّيْهُمْ...﴾ [التوبه: ٦٧]

واتە: ((... خودايىان لە بىر چۆتەوە و يادى ناكەن، خوداش ئەوانى
لە رەحىمەتى خۆى بىبەش كەدووھ...)).

پاشان تۆ دەخەوي،

لە كاتىكدا پەروەردگار ناخەوى و ھەناسەي ژىانت بى دەدات.

سبەي دەلىيىن: لە راستىدا كارەكە ئاسان نەبۇو، بەلام نزاكان
بۆيان ئاسان كردىن!»

چاوه کانت بپاریزه، سه رمه شق و رابه رکهت فه رموویه تی:
 «چاو زینا ده کات، وه ک چون دامین زینا ده کات».
 نه و سه ره تایه که په روهردگار رازی نه کات،
 هرگیز کوتاییه که خاوه نه که رازی ناکات.

له پسته هره ترسینه ره کان، کاتیک په روهردگار له بهنده یه ک
 له بهنده کانی توروه ده بی، نه وا بهنده که ده داته دهستی خوی!
 نه مهش به سه بو تیاچوونی.
 دلنيا به، نه وهی روو ده دات، به ويست و فه رمانی په روهردگاره،
 نه وهک ويست و فه رمانی مرؤقه کان.

له نیشانه کانی بردنی گومانی باش به خودا، نه وهی که به رده وام
 بپاریزه وه،
 ته نانه تئه گهر وه لامدانه وه که ش دوا بکه وی.
 من نازانم قه ده رم بو کویم ده بات، به لام نه وهی زور لیتی دلنيا م و
 یه قینم پتی هه یه، ده زانم خودایه که هه یه و نه و خودایه ش هر
 بهنده یه کی دروست کرد بی لهیاری ناکات.

په روهردگارا، بونی یوسفمان به سه ردا ببارتنه،
 ئیمه له غه م و په زارهی یه عقوبداین.
 ئای، ئاسمان چهنده لیمان دووره!
 خوداش چهند نزیک!

به هر گه رده خوش ویستیه که له دلی مندا ههیه، لیت
دنه پاریمه ووه...

په روهردگارا، هه رگیز مه مخه دهستی خوم، ئه گه رچی تاوان و
سه رپیچیه کانم گه لیک زوریش بن.
من به ندهی لاوازی توم، به رگهی سزای تو ناگرم!
په روهردگارا، په نات پین ده گرم له نوستنیکی بینا سووده بی،
له هه ستانیکی بین ثامانج،
له روزتک که نیواره کهی ووه به یانیه کهی بین، شه و کهی ووه
ریزه کهی.

بو ئه و پشتیوانه که بتو چاوترووکانیکیش جیم ناهنیلی:
خوشم ده وی خودایه، به گه و رهیی تو سوینک ده خوم.
هه رچی خودای گه و ره له سه رت لا ده دات شه ر نییه!

به لکوو ره نگه تو ئه و خیره بیت که خودا گه و ره له سه ر که سانیکت
لا ده دات، چوونکه ئه وان شیاوی ئه و باشیه هی تو نین.

ئایا ده زانی خودا کتیه؟

تو ده رگای زووره که ت داده خهیت تا سه رپیچی بکهیت،
که چسی زاتی ئه و له زیر ده رگا که وه هه وات بو ده نیری تا نه خنکی.
په روهردگارا، من دوورم، زور دوور، تکام وايه به گه رانه و ویه کی
جوان بمگیریته وه لای خوت،
نه ناههت ئه گه ر منیش لاساری بکه م و ئه و گه رانه و ویه رهت
بکه مه وه!

نه نهها بو چهند خوله کیک بیر له وه بکه ره وه:

((خودا به گه و رهی خوی خوشی ده ویی!!))
هه رچی ده ته وی خه و نی پیتوه ببینه، دلنيا به هیچکات خودا
شه رمه زارت ناکات.

نه نهها سه ر به رز بکه ره وه و بلن: ئه و خودایه...

ئەگەر لە پەزارە و غەمیکدا خەلکى پشتیان تى كردى،
ئەوا بىزانە زاتى پەروھەر دگار دەيەوى كارەكەت بىگرىتە ئەستو!
ئەگەر لەبارەى خراپەى كەسىكەوه بۆت دوان،
بلىن: پەروھەر دگار لە ئىمە و ئەويش خۇش بى...

بە جۆرە مامەلە لەگەل خەلکيدا بکە كە ئارەزوو دەكەيت بەو
جۆرە مامەلەت لەگەلدا بىكى، ئەمەش لەزىز دروشمى:
ئەوهى بۆ خۆت پىتى رازى نىت، بۆ غەيرى خوتىش پىتى رازى
مەبە.

سلام و ئاشتىي خودا لە سەر ئەو كەسانەى كە پەيمانيان دا
سەرپىچى ناكەن،
چوونكە دەزانن كە «...إِنَّ الْمَهَدَ كَانَ مَتُولًا» [الإسراء: ۳۴].
واتە: ((... چوونكە بە راستى خاوهن پەيمان لە رۈزى دوايدا
بەرامبەر بە پەيمان كەمى بەرپرسىارە)).

زەردەخەنە دەكەيت: چاكەيەكت بۆ دەنۇوسرى
نەخۆش دەكەويت: پاداشتت ھەيە
ئارام دەگرى: لەدواى ناخۆشى خۆشىت بۆ ھەيە
چ ئايىنتىك لەمە جوانترە؟
ئەخون و ئامانجانەى كە هيچكەس گۈنگىيان پىن نادات، دلىيا بە
«ھەموويان لەزىز چاودىرىسى پەروھەر دگاردان!»

دلت ئاسوودە بکە، پەروھەر دگار هيچكەت نىيەتە راستىگۆكان ون ناكات،
ھەر بۆيە راستىگۆ بە، تەنانەت تەگەر ھەموو كەسەكانى دەورت
درۆزن بن.

دللىا بە، ھەر خىرىك پەروھەر دگار بۆ تۆي بېيار دابى، بە هيچ
مرۆقىك ناوهستى،
پەروھەر دگار بەندەيدك بىتەپىوا ناكات كە گومانى باشى پىن بىرىدى.

﴿... فَإِنْ قَرِيبٌ ...﴾ [البقرة: ١٨٦]

وأته: (... من نزيم...).

ئاي، ئاسمان چەند دووره و خوداش چەندە نزىك!
پاك و بىنگەردى بۇ ئەۋازەنى كە ھەميشە نزىكى لىنى مايەنى
ئارامى و ئاسوودەيە.

پەزىزەردىگارا، لە ھەموو ئەۋازانەن داوامانلىنى كردوویت، بىت
بەخشىوين!

بۇچىس دوودىل و راپا بىن؟

بۇچى غەمبار بىن؟

بۇچى بىنھىوا بىن؟

ھەموو كاروبارى ئىچىم لە دەستى پەزىزەرنى ئەماندايە، داواىلىنى بىكە،
دلنیا بە ئەۋەرى يېتىمىتى، بە ويسىتى خۇى يېتى دەبەخشى.

خۆبەراوردىكىرىن دوزمىنى بەختەوەرىيە...

بە رەفتار و كەسايەتى و عەقلى جوانىت جىاواز بە، تو تاكە
كەسىتكى، بۆيە بە دلى مەندالىتك و بە عەقلى دانايەكەوە بىزى،
دەرروونى خۇت بە خۆبەراوردىكىرىن بە كەسانى تۈرىجىووك مەكەوە.
ئەگەر بېرىيار بىن بەراوردىكىرىن تىك هەبىن، ئەوا با لەننیوان راپىزوو و
ئىستاى خۇتدا بىن!

تا زىياتر ھامشۇى و ھاونشىنىي خەلک بىكەيت، زىياتر دلنیا
دەبىت كە رەوشىتىش ھاوشىتىوھى پەزقۇرۇزىيە...
لەلايەن خوداوه دابەش كراوه، ھەمە تىايىدا نەولەممەند و ھەمشە ھەزىز.

ئەۋەدەمەش كە پەزىزەردىگار ويسىتى سەتايىيىشى بىتىغەمەرەكەمى
بىكەت، بە ئەزاد و مال و شىتوھ سەتايىيىشى تەكىزىدە،
بەلکو فەرمۇسى:

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَّ لُقُومَ عَظِيمٍ﴾ [القلم: ٤]

وأته: ((بەزاسىتى تۆلەسەر رەۋىشت و خۇويەكى زۆر جوان و
پەسەند و بىتىۋىنە و مەزىتى)).

خۇشە ويسىتىم بۇ خاوهن رەۋىشتە بەززەكان، بەزاسىتى ئەوان
سەرەمەشىقى رەۋىشقەن.

ھەسەتە كانى مەرۆف زۆر كارىگەرن

نارام به، راپایی و دوودالی هیچ شتیک ناگوری، به لام متمانه بیوون
به خودا هم موو شتیک ده گوری،
هر چهنده له دید و تیروانینی تو شدا نه و شته قورس و نه ستم بن.
گشت هیوا و ثاواته کانمان به خودا سپاردوووه
لای خوداش تکاکاران بیهیوا نابن.

هیوا کانمان خودایه کی به خشنده یان هدیه

هر که به خشیی، به خشینه کان تووشی شوکمان ده کهن.

﴿...وَمَن يَتَّقِ أَللَّهَ﴾ نهمه مرجه.

﴿يَعْجَلُ لَهُ مُخْرِجًا﴾ نهمه به لینه.

﴿وَرِزْقٌ مِّنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ...﴾ نهمه ش پاداشته.

واته: ((... هر که سینک له خودا بترسن و سنووره کانی بپاریزی،

خودا ده رووی خیری لئی ده کاته وه، له لایه کیشه وه رزقوی روزیس بتو

ده ره خسینیت که هر به خمیالیشدا نه هاتبی...))

به ئەندازه یه که وشەیه کی جوان ده توانی بال بوق دل دروست بکات
وشەیه کی رەق و توندیش، دلیک و تران ده کات
چوونکه کاریگەرییه لە سەر دلی بەرامبەر دروست ده کەن، که
رەنگە بە ئاسانی نە سپریتە وە.

ھەندى جار بە لام و ناخوشی تەنها بوق نە و دى کە بەھای رۆزە
ئاساییه کانی زیانمان بزانین، کە زۆر بە ئارامى و نە سپایى
بە سەرماندا تىپەر دەبن و سوباستیکی خودایان لە سەر ناكەين.
پەروەردگارا، بە سۆز و میھرە بانيي خوت مامەلە مان لە گەلدا بکەيت.
رۆزانى داھاتووشمان بە ئارامى و دوور لە زیان بە سەردا
تىپەرتنە.

کە سینک کە لە پشکى تۆ و قەدەری تۆ نىيە،
بە لام لە دلتا جىتىگىر دەبن و بىرکىرنە وە کانت سەرقاڭ دە کات...
پەروەردگار، دلمان بە جىگە لە غەيرى زاتى خوت و نە وەھى خىرە
بۇمان واپەستە نە كەيت.

چۈن دلەنك بىم كە تە خۇداھى

لەسەر هەر رۇوبەرىتىكى كاتت ئەمانە بىروتىنە:
أستغفر اللە، سبحان اللە، الحمد لله، شوکرانە يەك...
ئىتىوارەم كىردىۋە و زانىم...

پەروەردگارا، ئەگەر ھەموو ئەھلى سەر زەۋى كۆپىنە و بۇ ئەھى
زىيانىكىم پىن بىگەين،
ئەوا بەدلنىيايى ناتوانى، ئەگەر تۆبۇت نەنووسىيەم.
خۇ ئەگەر كۆش بىنەوە، ئەوا من تۇم بەسە و ھەر تۆش چاكتىرىن
چاودىر و يارمەتىدەرى.
ھەموو جارىتكى «بالىندەكان لەسەر ھاوشىۋە خۇيان
نايىشىنەوە».

پەروەردگار ھەندى جار بەندە باشەكانى بە چەند سەختىيەك
تاقى دەكاتەوە،
تا كۆمەلىن وانە و پەندى گىرنىگى ژيانى فىير بىكەت.

بۇيىھە مەرجەكە بەدەي بەھىنە

تا شىاوى بەلىن بى و

لە كۆتايىشدا پاداشتەكە بەدەست بەھىنە.

ئەھى خۇدا بىھەۋى دەبىن.

ئەھىشى نەيەۋى نابى...

سوپاس بۇ خۇدا لەسەر ئە و جوانسازاندەنەي.

لەبارەي خۇداوه بۆم بدوى...

زاتى ئە و رىزگاركارە، لە دەمەي ھەمووان گومانى ئەھى دەبەن كە
تۆتىيا چووى.

په روهردگار پشتیوانته، ئه و دهمه‌ی هه مووان دهسته‌ی خلوه‌یاره
هاوکاریت ده کلپشنه وه...

په روهردگار روناکیس تویه، ئه و دهمه‌ی بهته‌یاهای له تاریکه‌یاره...
خودا بیسه‌ری ئه و نزایه‌شته، گه تو به بیله‌هه لگی له دلته‌وه ده‌یه‌یه...
بو خودا به، هه موو شنیک بو تو ده‌بی.

هه رگیز خودا له ناوه‌ه‌راستی ریگه جیت ناهیلیس،

وهک ئه وهی به‌شیک له مرؤفه‌کان ده‌یکه‌ن...

زاتی ئه و سه‌ییری تو ده‌کات،

به‌لام تو ئه و نابینی...

به دانایی زاتی خۆی به‌ره و خیرت ده‌بات،

که ره‌نگه زور جاران تا ماوه‌یهک له خیره‌گهی تیله‌گهیت...

په روهردگار له تو و له ده‌نگت دوور ناگه‌ویته‌وه،

هه رچه‌نده تو لیشی دوور بکه‌ویته‌وه، ئه و هه ده‌فرموموی:

﴿... فَإِنِّي قَرِيبٌ...﴾ [البقرة: ۱۸۶]

واته: ((... من نزیکم...)).

یه‌کیک له و شته گه‌ورانه‌ی که تو پیئی له په روهردگار نزیک

ده‌بیته‌وه، بریتییه له‌وهی که له‌نیوان زاتی ئه و تودا شاراوه‌یهک

هه‌بی و که‌س نه‌یزانی، ئه و شته بو رفزی هه‌لبگری که تیاپدا

پیویستت به کرده‌وهی چاک ده‌بی.

دلنیا به هرگیز به خته و هری و هستکردن به ئاسووده‌یی و ئاراصی
به جگه له نزیکبۇونەوە له خودا و هەولدان بۆ به رفه رمانیکردن و
بەدەستهینانی رەزامەندىتی زاتى ئەو، بەدەست ناھىنى.

پەروھردگارا، لەوانە مان بگىرى کە بە خته و هرت كردوون:
﴿وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فِي الْجَنَّةِ خَلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا
شَاءَ رَبُّكَ عَطَاهُ غَيْرَ مَحْدُودٍ﴾ [ھود: ۱۰۸].

واتە: ((ئەوانەش کە کامەران و بە ختیار كراون ئەوە له
بەھەشتدان، بۆ هەتاھەتايى تىايىدا دەمېننەوە، هەتا ئاسماňەكان
و زەوی ھەبىت (کە ئەويش بۆ ھەتاھەتايى دروست كراوه له
قىامەتدا) و مەگەر پەروھردگارت ويستى (گۆرانكاريى) ھەبىت،
ئەمهش بە خىشىتىكە هرگىز كۆتايى نايەت)).

بۆچى فلانە كەس تا ئىستا ھاوسەرگىريى نەكردووه؟
زۆر سەيرە فيسار تا ئىستا مندالى نەبووه!
بۆچى كورەكەى فلان له زانكۆ دەر نەچووه؟
فلان چۆن بە و مووچەيە دەزى؟

ئىتر بەسە ئەم خۆتىيە لقورتىنiiي، واز له خەلکى بەھىنە كارى
خۆيان بکەن، ھەموو بەندەيەك بارودوخ و نەھىنلىي ژيانى تايىھەت
بە خۆى ھەيە، خۆ ئەگەر كاروبارى دونيا بە دەستى خۆيان
بۇوايە، ئەوا جوانترىن و تەواوتىنیان بۆ خۆيان ھەلدى بىزارد، بى

ئەوهی تو بیریان بخەیتەوە کە لە چىيان كەمە و چىيان ناتەواوە.
 ﴿إِنَّ جَزِيلُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾ [المؤمنون: ١١١]
 واتە: ((جا با بزانن کە) بىڭومان ئەمە من پاداشتم داونەتەوە بە ھۆى
 ئەوهەوە کە خۆگر بۇون، بەراستى ھەر ئەوانىش سەركەوتتوو و سەرفرازىن)).
 نەيفەرمۇو:

بە ھۆى ئەوهى نويزىيان كرد...

يان بە ھۆى ئەوهى بەرۋۇو بۇون...

يان بە ھۆى ئەوهى خىر و چاكەيان كرد...

بەلكوو بە ھۆى ئەوهى ئارامگر بۇون!

چوونكە ئارامگىتن پەرسىتىشىكە، تو بەئازارەوە ئەنجامى دەدەيت!
 بە ويست و ئىرادەي خودا رازى بە، ئەوهشى دەتەۋى داواى لى بکە،
 ئەوهى پىت دەبەخشى قبولى بکە، دلىيا بە جىگە لە خىر، ھىچى
 ترت پىن نابەخشى،

ھەرشتىيىشى لىت قەدەغە كردىنى، دلىيا بە خىرىيىكى بو تو تىدايە.

ئەو هيوا و گەشىپىنەيە چەندە جوانە کە ھەوالى بە دلت دەدات و
 دەلى: لەم نزىكانە پەروەردگار دلت خوش دەكت.
 دەلى: ئەو دەمە لە لايمە كە دونيا بە ۋەرەتدا وېك دېتەوە و
 بەرتەسک دەبى،

ئەوا بە دلىايى زاتى ئەو لە لايمە كى تربوت فراوان دەكت.

هه مooo ده رگایه ک، ئه گه رچى دا خستنه که شى دریزه بکیشى،
 ئه وا رۆزى ئه و ئارامگرتنه جوانه ت ده بیتە كلىلىيک...
 په روهردگارا، گوشادى سپنەمان پى ببە خشى و هه مooo
 بەرتەسکى و تەنگىيە كمان لى بە دوور بکەي.

ھيچكەت ئارامگريت لە دەست مەدە، ھەرچەندە فەرە حنايى دوا بکەوى،
 لە نیوان خەون و بە دېھىنان تەنها ئارامگرييە كى جوان ھەيە...
 ئە وە بە سە بۇ تو كە خوداي گەورە بە بىن ھە زمار پاداشتى
 ئارامگران دە داتە وە.

بۇ رابردۇوت دلتهنگ مەبە،

رۇقت لە ئىستا نە بىتە وە،

لە بارەي داھاتووشتە وە رەشبين مەبە.

هیچکه س له تاوان سه لامه ت نابین،
 به لام سوپاس بوق خودا ده رگای گه رانه وه هه میشه والاشه.
 ﴿...إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْنَالٍ فَحُور﴾ [لقمان: ١٨].
 واته: ((... به راستی خوا نه و که سانه هی خوش ناویت که
 خوچه لکیش و فه خرفروش و فیزاوین)).
 تا خاکیبوونت زیاتر بن، نزیکبوونه وهت له خوش ویستی خودا
 زیاتر ده بی.
 (بؤیه واژ له خوبه گه وره زانین بهینه و خاکی بزی و ملکه چی خودا به).
 وه ک چون هاوسه ریکی چاکه کار باشترين سامانى دونیا يه...
 به هه مان شیوه باشترين ریگه یه بوق گه یشن به سامانى
 ئاخیره ت و سه رکه وتن تیايدا.

هاوریکه م، قورئانه که ت بکه ره وه، بی خوینه وه...
 سه لاواتیک له دیداری پیغه مبه ری ئازیز بده و له وانه مبه که
 هه جری قورئان و سه لاواتی دیداری پیغه مبه ری ئازیزیان کردووه.
 -اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ
 وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَحِيدٌ-

گوتیشم:

هر که س داوای ره زامه ندیی خودا بکات، پیی ده گات.

له گه ل تیپه ریوونی کات و نه زموونه کان و زیادبوونی هوشمه ندی
و هوشیاری،

ههست به راستییه که ده که یت (زور جاران پاشه کش، جگه ل
شته جنگیره کان گه ورده بیه).

دو اتر ده زانی نه مه نه لاوازییه و نه رووشا نی که رامه ته، يه لکوو
بریتییه له پنگه یشن و دانا بیی...
هه روه ها بریتییه له دوور بینی و فراوان بیونی ژبری...

هه روه ها دل نیاییه له ژیان و نه واویه تییه له متمانه و هنیز.

تو خهمت نییه!

به لکوو تو ته نه تا وانت هه یه و دونیای لی قورس کرد ووی!
ههندیک روخسار هه ن، به وهی که له نهینیدا ئه نجامی داوه خودا
شکوداری کرد ووی،
هه که بیان بینی خوشت ده وین، بی نه وهی نهینییه که بزانی.

ره نگه ههندی جار روحت بویرانه هه لبگه ریتنه و
له به رام به ر نه و بیریارهی به عه قلت داوته.

چاره نووسه کان ته نه خودا دهیان زانی، مرؤقیش دیار بیان ده کات...
جیاوازییه کی زور له نیوان گه رانه وهی کی هوشمه ندانه و هه لاتندا هه یه.

شىوه يەك... ھاوشىوه يوسف (عليه السلام)
 بەلام دلتكى ھەلگرتۇوھ ھاوشىوه دلى براکانى.
 لە لووتکە بىبىھ شبۇونم لە سۆز و خۇشمۇيىسى و بەشدارى و
 چاودىرى، ھەر رۆزىك لەم دونيايدا بەسەرمدا تىپەر دەبۇو، ئەوا
 دلنىايىم لە چاودىرى خودا، پاشان ھوشيارى و ھەستكىدىنى
 زوو و كاركىدىن لەسەر دەرروونى خۆم زىاتر دەبۇو...
 چوونكە من لە خانە وادىيەكى جىڭىر و ئاسايىش، ھاوشىوه
 زۆرىك لە مروقە كان گەشەم نەكىدۇوھ، بەلكوو زۆرىيە ژيانى مەندالىم
 بە تەنھايى و بىبىھش لە چاودىرىي مروقە كان بەسەر بىدۇوھ...
 ئەمانەش بە نىعەمەتىكى گەورەي پەرەردگار دەزانم.

﴿... وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ [البقرة: ٢١٦]

واتە: ((... بىيگومان خوا خۇى ئەزانى ج شىئىن چاكە و ج شىئىن
 خراپە، بەلام ئىتۇھ نايزانن)).

﴿... فَعَسَىَ أَن تَكْرَهُوا سَيِّئًا وَيَحْمَلَ اللَّهُ فِيهِ حِيرَةً كَثِيرًا﴾ [النساء: ١٩]

واتە: ((... چوونكە گەلىنى شىئىن واھىي ئىتۇھ خۇشىيتانلى ناي،
 كەچى خوا خىر و چاكەيەكى زۆرى تىدا داناوه)).

ئەگەر گووتىنى « لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ » واتايىك لە دل بەرەم بىتىنى،
 بۇچى پەنا بۇ فلان دەبەيت و لە فلان دەپارىتىھ و لە فلان
 دەترسىت؟

رەنگ ئەوهى بەنەرمۇنیانى بەدەستى دەھىنى، بە ھىز بەدەست نەيم.
 ئەگەر تىمە راستىگۇ بىن و لە تىيەتە كانماندا راست بىن، ئەوا ناشىن
 پەشىمان بىنەوه، تەنانەت ئەگەر باجى ئەوهش بەدەين،
 چونكە مروق لەسەر دللسۆزى و بەئەمەكى ھېچكەت پەشىمانى
 دەر نابىرى،

رەنگ بۇ ماوهىك دلتهنگ بىن،
 بەلام تا دللسۆز بىن، پەشىمان نابى.

با بىزانى كە خۇشمۇيىسى شىتىكى گەورە نىيە!
 بەلكوو برىتىيە لە هەزار شتى بچووكى راستىگۇ.

چەن دلەتكى بىم، كە تە خۇداھى

پەرەردگارا، حالم بۇ حالتىك بىگۈرە كە يىنى پەزامەندى و خۆشت
دەۋى، باوەرىتىكى راستەقىنەشم پىن بېخشە، كە ھىچ شتىك
نەيشىتوتىن.

تۆوى خۆشەويىستى لە دلى خەلکىدا بچىتىن، بە رەفتار و
مامەلەمى جوان ناوى بىدە...

زىيان بەردىوام نابىن، بۆيە شتىتكى جوان نەنjam بىدە، تا لە دلى
ئواندا بەمىتىتەوه...

چەن دلەتكى بىم، كە تە خۇداھى

مادام تۆ دەلتىي «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» و لە لاشەوە بە غەيرى ئىمە هوڭر
بۈويت، ئىمە بۇ تۆ نىن، تۆش بۇ ئىمە ئىت.

ھەر كەسىك بۇ خوا بىن، خوداش بۇ ئەوە:

﴿... وَكَانُوا لَا يَخْشِعُونَ﴾ [الأنبياء: ٩٠]

واتە: ((... لەناست ئىمە ھەموو كات خوبىكە مزان و ملکەچى كار
و فەرمانى ئىمە بۈون)).

﴿... وَكُنْ أَلَّهُمْ حَفِظِيْلَكَ﴾ [الأنبياء: ٨٢]

واتە: ((... خۆشمان چاودىر و پارىزەريان بۈوين)).

بىتىشەوا «غەزالى» (خودا لىي خوش بىن).

كەمىي پەيپەوانى رىتىگەمى حەق دەستخەرۇت نەدا...

زۆرىسى شوتىنكە و تۆۋاپىنى رىتى نازەوابايىش فريوت نەدا...

تۆ كۆمەلەتكى، ئەگەرچى بەتەنهاش بىي...

﴿إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أَمَّةً فَاتَّا ...﴾ [النحل: ١٢٠]

واتە: ((بە راستى ئىبրاهىم (عليه السلام) ھەر خۆى بەتەنها
ئۇممەتىك بۇو...)).

نامۇ و غەربىسى پەيپەوى رىتى حەق بە، «طوبى» بۇ نامۇياني نەو
رىتىگەيە.

بىشزانە تۆ بە پۇزىگارىتكىدا تىپەر دەبى، كەسى دەستگەرتوو بە
ئايىنەكەمى، وەك نەو وايە دەستى بە پىشكۆرى ئاگەرەوە گرتىبى.

خۆتە بە، تۆ ئە و ناونىشانە نىت كە خۆت بە خۆتت بە خشىوھ،
 * يانىش كەسانى تر بۆيان داناویت.

تۆ خەمۆكى و راپايى و دوودلى و بىئەيوايى و شىكست نىت...
 تۆ كىش و شىوه و قەبارە و رەنگى خۆت نىت...
 تۆ نە راپردوو و نە ئىستا و نە داھاتوویت...
 تۆ گەورەترىن و رېزدارترىن دروستكراوى خودايت!

بە رۇوى ئەوانى تردا زەردەخەنە بکە،
 زەردەخەنە لەسەر لىۋانىيان بىرىيىنە،
 تا بە هەر زەردەخەنە يەك، چاكەيەكت دەست بکەۋى،
 زەردەخەنە بکە، ژيان بە رۇوتدا پىيىدە كەننى.

چرپھیںک

گەورەترين ھۆكار بۇ سەركەوتىن و ژىرىيەكەت و بىروانامەكەت و
 زانىارىيەكانت و پەيوەندىيەكانت نىن!
 بەلكوو نىيەتە باش و بىيگەردىكەتە لەپىتناو خودا،
 ھەر ئەوه دەرگاي رېزقورۇزى و سەركەوتىت بۇ والا دەكت،
 بە شىيەك، كە ھەرگىز بە خەياللىشىدا نەھاتبى.
 بە و بىرگىرنەوە ئەرىنىييانەت دەست پى بکە كە بەختەوەرى بۇ
 رېزەكەت دەنەخشىىن،
 بۇ گەيشتن بە ئامانجەكانت بىرۇ بۇ ئاسمان، بەرەو ژيان بىرۇ و بۇ
 غەيرى خودا مل كەچ مەكە.

قسم به زاتی خودا، هیج کتیبینکم نه بینیوه هاوشیوهی قورثان
دهروون پهروه رده بکات، له همان کاتدا په وشته کانت به ره و بالا
بیات و گوتنه کانت پاک پا بگری و پوحت به رز بکاته وه...
تبه خته و هریی تو له گل قورثان دایه، بویه هرگیز لیی دامه بیری.
په ژاره و کلولیت هرچه ندیک بین، به یانییه که زردنه خنه یه ک بکه،
رۆزه کت به ره و باشتربه...
چاوه ری مه که به خته و هرییه کان به پیرته وه بین، به لکوو تو به ره و
لایان بر قه...
چوونکه به نده هر ئه وه به شیه تی که هه ولی بوق داوه.
که سی گه شبینیش جگه له گه یشنن به ویسته کانی، به هیچی تر
ناگات...
بتهیوا و بیئومیدیش جگه له تاریکی، هیچی تر بوق دهروونی
خۆی دهسته بهر ناکات...
نه خۆر له ده رگا داخراوه کان ده چیته ژوور، نه ئه ستیره ش تاریکه
شه ویان بوق رۆشن ده کاته وه!
هه سته و ریگه می به هه شت بگره بهر، په روه ردگار به قه ده ری
خۆی بوق هر کوتی بردى، له وی گه شه بکه و هیوا کانت به دی
بهینه.
په روه ردگارا، رۆزه کانی ژیانمان پر بکه له به خته و هری و نزیکی له
زاتی خوت.

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ حَلَقْتُهُ بِقَدْرٍ﴾ [القمر: ۴۹]
واته: (بینگومان ئیمه هه ممو شتیکمان به ئەندازه و نەخشەی
دیاریکراو دروست کرد ووه).
ترسە کانت، غەم و په ژاره کانت، هه ممو ماندو وبوون و
شەکە تییە کانت، هه ممو بیان به قه ده ری خودان...
بویه دریزه ناکیشن، دلت پر بکه له یه قین، به ئارامى و دلنى ایى
ری بکه...

هه ممو ئەندازه گیرییە کانی خودا خىرن!
ئەگەر شتیکت خوش ویست و خودا لیتى شاردە وه،
ئەوا، دلتهنگ مە بە...
چوونکه به خششى زاتى ئە و رە حمەتە،
لیسەندنە و و قه دەغە کردنى دانايى و حىكمەتە.
په روه ردگارا، ئارامىيە کمان پىن بېھ خشى کە هه مىشە بىرىنى
گومانى باش به زاتى توی هاوهل بى.
بەردە وام هاوهلى قورثان بە، ئەگەر كەم تەرخە مترينى
كە سەکانىش بىت،

خوشەویستی خەلکى رزقىتىكى گەورەي خودايە، گەنجىنەيە كە
ھىچ نرخىتكى لەبەرامبەردا نىيە، نە دەفروشى و نە دەكىدرى،
تەنانەت ئەگەر بەندە تەواوى گەنجىنەكانى دونيائى لەپىناودا
بېھخشى.

پەروەردگار بە پىغەمبەرە كەمى دەفەرمۇسى:
﴿...لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلْفَتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ ...﴾

[الأنفال: ٦٣]

واتە: ((... ئەگەر ھەرچىيى دارايىي زەوى ھەيە، ھەر ھەموويت
خەرج بىكىدىيە تا دلەكانىيات پەيوەند بە يەكترى بىكىدىبا، ئەوه
لەتىدەتowanى ئەو دلانە پەيوەست بىكەيت بە يەكەوه...)).
سوپاس بۇ پەروەردگارى جىهانيان، خوشەویستیي يەكترى
پى بەخشىيوبىن، خوشمان دەۋىن و خوشيان دەۋىن، ئەمەش
گرانبەهاترىن گەنجىنەي سەر زەوېيە.

﴿...إِذَا يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ...﴾ [التوبه: ٤٠].
واتە: ((... پەيامبەريش ﷺ بە ھاوهە كەمى -كە ئەبوبەكرى سديق
بۇو- فەرمۇس: تىرىست نەبىى، چۈونكە خوالەگەلمانە...)).

چون دلتهنگ بدم که نه خودامی

گورهترین ها وریتیه تی نه وهی که قورسییه کانی زیانی دونیان
له سهر سووك بکات و له خودات نزیک بکاتمهوه.
یه کیک له و شتنهی که پیویسته هملوهسته یه کی له سهربکهیت،
پارانه وه و نزاکانته!

پارانه وه کانت بو چین؟ داوای ج شتیکیان تیداده کهیت؟
له ئایه تیکی قورئاندا وسفی جویریک له نزای بمنده کان کراوه،
په روهدگار ده فه رمومی:

﴿...فَإِنَّ الْإِنْسَانَ مَنْ يَقُولُ رَبِّنَا مَا إِنَّا فِي الْأَذْنِكَ وَمَا لَهُ فِي
الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ﴾ (البقرة: ۲۰۰).

واته: (...جا همندیک له خه لکی ههیه که ده لین: په روهدگارا،
هه رچیمان پی ده به خشیت له دنیارا پیمان ببه خشی، بیگومان
نه و جوره که سه له قیامه تدا بتبیه هره و بتتبیه ش و بتتبیه زه)).

نزا و پارانه وه کانت گوزارشتن له:
خودایه هاوسه رگیریم بو ناسان بکهیت...
خودایه سامانم پی بدھیت...

خودایه کاریکم دهست بکه وی...
خودایه نه وهم پی ببه خشی...
خودایه خانه واده کم سه لامهت بکه وی...
خودایه خانووم پی ببه خشی...

خودایه گهشت بکه...
خودایه پروژه که سه رکه و تو و بی...
خودایه له ئیشه کم قبولم بکه ن...
خودایه کیشے کم چاره سهربی...
نزا کانت هه مووی گوزارشتن له دونیا، بهلام نهی ناخیرهت؟
چرکه ساتی مردن و ساتی ده رچوونی یووح؟
دوخی گورت؟ نهی کوتا رؤژه کانی ته منت؟ باشه نهی به ههشت؟
باشه نهی ناگری دؤزه خ و په زامه ندیس په روهدگار چی؟
هملوهسته یه ک له نزاکانت بکه...
بوت ده ده که وی که تو زیاتر دوای کامیان که و تو وی و ده ست
زیاتر به کامیانه وه گرت ووه.
بیر بکه وه و را بمنه، کامیان زیاتره؟

به دلنيایی هیچ کیشے یه ک له وهدا نییه که تو داوای هؤکاره کانی
خوشگوزه رانیی دونیا بکهیت، بهلام با هه میشه پارانه وه کانت
زیاتر بو ناخیرهت بن، چوونکه هه رشتیکی دونیا داوا بکهیت
فه نابوونی تیدایه، بهلام نیعمه ته کانی ناخیرهت نه براؤه ن.
له ئایه تی دواتردا په روهدگار جو ریکی تر له نزای بمنده کانی
باس ده کات، ده فه رمومی:
﴿...وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبِّنَا مَا إِنَّا فِي الْأَذْنِكَ وَمَا
جَنَاحَتْ أَعْذَابُ اللَّهِ وَمَا لَهُ عَذَابٌ أَلَّا يَرَهُ﴾ (البقرة: ۲۰۱).

چون دلتهنگ بدم که نه خودامی

و اته: ((ههشیانه که ده لیت: په روه ردگارا، له دنیادا خیر و
نازونیعمنه تمان پی ببه خش و له قیامه تیشداله
نازونیعمنه کانی به هشت به هرمه ندمان بکه و له سزای ناگری
دوزه خ بمان پاریزه)).

(خودایه، هه رجی بو دونیا و ناخیره تمان باشه پیمان ببه خش)
تا ده تواني به ره وشت به...

ره وشتی جوان و مامه لهی ریک
پینگ و پایه یه کی به رز بو خاوه نه که می بهدی ده هینتنی،
که نه به مال و نه به جوانی و ته نانه ت به پوست و ده سه لاتیش
بهم پینگ و پایه یه ناگات.

هاوریکم، ریگم بده شتیکت پن بلیم...
نه گر پشک و بهشی تو له شتیکدا هه بی، په روه ردگاری مه زن
هوکاره کانت بو ده خاته به ردم و بوت ناسان ده کات، ته نانه ت
نه گر نیوانی تو و نه و شته به نهنداره ی دورو بی روزه هلات و
روزه اواش بی...

په روه ردگار هاوکیش کانت بو پیچه وانه ده کاته وه، تا پیش بگهیت،
بویه هیچکات دلتهنگ و رارا مه بی...
نه وهی بو تو دانراوه هیچکه س ناتوانی بیبات، نه وهی بو غهیری
تو شه، هر بو نه و ده بی.
(قدله مه کان هه لگیران و په راوه کانیش وشك بعون)

هیممه تی یه کتر به رز بکه نه وه، هه ستي یه کتر را بگرن و په چاوی
یه کتر بکهن، وشه کانتان له بیز نگ بدنه و باشه کانیان بزارده
بکهن، به کرده وه کانتان نه رمی بنویشن، نه مانه شستان بید بین:
هیچکه س نازار مدهن، ته نهایا چاکه به خه لکی بلین، به پاکه
برزین، نه مهش ریبازی پیغمه مبه ران و په وشتی شکودارانه.

- نه رمونیانیت له گه‌ل سوالکه‌راندا و هه‌لنه‌شاخانت به رووی
لیقه‌وماندا، به‌لگه‌ی روحسافیته.

- چیزوه‌رگرتنت له چرکه‌ساته‌کانی ژیان، هۆکاری به خته‌وه‌ریی
ئیستاته.

- گه‌شیبینی فراواتن، به‌رده‌وام واقیعت بو دووباره ده‌کاته‌وه.

- دوورکه‌وتنه‌وه‌ت له مشتومر، واته کرینی ئارامیی میشک.

- وەک خوت بىزى، مەبە به كۆپىي ھېچ كەسىك و لە كەسايەتىي
ھىچكەسدا مەتۈۋە.

- پىش ئەوهى قسە لەبارە‌هاوريتىكە‌تەوه بکەيت، سەير دۆخى
خوت بکە له‌گه‌ل ئەددا.

- چاوه‌روانى پەيامىك لە غەيرى خوت مەك، نەگەر تو
دەستپىشخە‌ریي ناردنى پەيامىكت بو كەس نەكربىن.

- بىرت بىن، ياداشت له رەگەزى كاره، چى بچىتى ئە دەورىتە‌وه.

- ئاگادارى خوت بە، من خوشىم بو تۆ دەوي... .

براکەم، خوشكە‌کە... وەسيەتى من بۆت:

- پىش ئەوهى پىتكەننە‌کانى دايىت لە دەست بدهىت، چاكە‌كار بە

لە‌گەلیدا.

- سەيركىرىدىنىكى باوكت بەشانازىيە‌وه لە هەزار بیرونامە باشتە.

- پىتكەنلىنى شتە تايىيە‌تە‌کانى خوت لە زۇورە‌کە‌تدا، به‌لگىيە
لە سەر پوختە‌يى و سەلەقە‌يى بەرزا، هەرۆه‌ها هەستىكىرىتت بە
بەرپىرسىيارىتى.

- زەرەخەنە‌يەكت لە مال، زۇر باشتە لە پىتكەنلىنت بەرامبەر بە
كەسىك لە دەرەوه.

- رەوشىتى بەرزا، لە سەر يەرۇرە‌دە‌كەنلىكى رەسمەن.

- خوشە‌ويسىتى بو كەسانى تر، به‌لگىي باوه‌ردارىتتە.

- پابەندبۇونت بە بەلتىن و وادەكان، به‌لگىي راستگۈيىتە.

- فېرىنە‌دانى ياشماوه‌كان، به‌لگىي ياكىتە.

- پىزىگرتنت لە كەسانى بەتمەن و زنان و مەندالان، به‌لگىي
دەباشىتە.

کۆتا دیارى

ئەو فەرمۇودانەی بە «باشترينتان» دەست پىز دەكەن
شىيخ «د.أحمد الباتلى» ھەموو يانى كۆ كردۇتە وە زىياتر
لە چىل فەرمۇودەيە سوور بە لەسەر ئەوهى باشترينى
دروستكراوهەكان بىت.

ئەمانە زۆربەي فەرمۇودەكان:

پیغەمبەری خودا(ﷺ) فەرمۇویەتى:

- ((خىرُكُم مَن تَعْلَمَ الْقُرْآنَ وَعَلِمَهُ)) [صحيح البخاري]

واته: ((باشتريينتان ئەوانەن قورئان فير دەبن و خەلکىش فير دەكەن)).

- ((خِيَارُكُمْ أَحَاسِنُكُمْ أَخْلَاقًا)) [صحيح البخاري]

واته: ((باشتريينتان چاكتريينتان له رەشت)).

- ((فِحْيَارُكُمْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ خِيَارُكُمْ فِي الْإِسْلَامِ، إِذَا فَقُهُوا)) [صحيح البخاري]

واته: ((باشتريينتان پيش ئىسلام -لە سەردەمى نەفامى- باشتريينتان له ئىسلامدا، ئەگەر له ئىسلام تىبىگەن)).

چهن دلتنست بم که تو خودامی

چهن دلتنست بم که تو خودامی

- ((خیرکم من أطعم الطعام، ورد السلام)) [صحیح الجامع]
واته: ((باشتريينتان ئوهانهن كه خواردن به خەلکى دەدەن و
وەلامى سەلام دەدەنەوە)).

- ((خیرکم من يرجى خيره ويؤمن شره)) [صحیح الترمذی]
واته: ((باشتريينتان ئوهاسەيە كە چاوهەپى خىرى لىن دەكريت
ولە شهر و خراپەي ئەرخەيانن)).

- ((فَإِنْ مِنْ خَيْرٍ كُمْ أَحْسَنْكُمْ قَضَاءً)) [صحیح البخاری]
واته: ((باشتريينتان چاكتريينتانه لە دانەوەي قەرز)).

- ((خیرکم خیرکم لأهله، وأنا خیرکم لأهلي)) [صحیح ابن حبان]
واته: ((باشتريينتان باشتريينتانه بۆ مال و مندال و خىزانەكمى،
منيش باشتريينى ئىوھم بۆ مال و مندال و خىزانەكم)).

- ((خیرُ النَّاسِ مَنْ طَالَ عُمُرَهُ وَحَسْنَ عَمَلَهُ)) [صحيح الجامع]
واته: ((باشتريينان ئەو كەسەيە كە تەمەنى درىزە و كار و
كردەوەشى جوانە)).

- ((خَيْرُ النَّاسِ ذُو الْقَلْبِ الْمُخْسُومِ وَاللِّسَانِ الصَّادِقِ...)) [صحيح
الجامع]

واته: ((باشتريينى خەلکى ئەو كەسەيە كە خاوهنى دلىكى ياك و
بىتىگەرده له خوشويستى بوق خودا، دلىكى له خواترس و بىستەم
وبى پىق و كىنه و بىتحە سادەتى هەيە، لەگەل ئەوانە شدا زمانىكى
راستىگۈى هەيە)).

- ((خَيْرُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ)) [صحيح الجامع]
واته: ((باشتريينى خەلکى، بەسۇودتىرىپىيانە بوق خەلکى)).

- ((خَيْرُكُمْ مَا تُكَبِّرُ فِي الصَّلَاةِ)) [صحيح الترغيب]
واته: ((باشترييننان ئەوانەن كە بى به و كەسانە دەدەن كە كەسىك
لەناو رېزى نويزى دىتە تەنيشتى، ئەوان شانىيان نەرم دەكەن
بوقيان)).

- ((خَيْرُ عَبَادِ اللَّهِ الَّذِينَ إِذَا رَأُوا ذُكْرَ اللَّهِ)) [صحيح الترغيب]
واته: ((باشترييننان ئەوانەن كە هەركاتىك بېيىرىن، خەلکى يادى
خوايان دىتە و يارد)).

- ((خَيْرُ الْأَسْمَاءِ عَبْدُ اللَّهِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ)) [صحيح مسلم]
واته: ((باشترينى ناوهكان لاي خودا -كە مندالە كانى خوتىيانى
پىن ناو بنىن- «عبدالله» و «عبدالرحمن»ن)).

- ((خَيْرُ الْبَقَاعِ الْمَسَاجِدِ، وَشَرُّ الْبَقَاعِ الْأَسْوَاقِ)) [صحيح الجامع]
واته: ((چاكترين شويىنى سەر زھۇرى مزگەوته كانىن،
خراپتىرينىشيان بازارە كانىن)).

- ((خَيْرُ الْأَصْحَابِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرُكُمْ لِصَاحِبِهِ، وَخَيْرُ الْجِيَرَانِ عِنْدَ اللَّهِ
خَيْرُكُمْ لِجَارِهِ)) [صحيح الأدب]
واته: ((باشترين هاوهل لاي خوداي گەورە باشتريننانه بو
هاوهلە كەمى، باشترين دراوسىتش لاي خوداي گەورە باشتريننانه
لەگەل دراوسىتكەمى)).

- ((خَيْرُ أَنْتُكُمْ: الَّذِينَ تَحْبُونَهُمْ وَيُحِبُّونَكُمْ)) [صحيح مسلم]
واته: ((باشترينى يېشەواكاننان ئەوانەن كە خوشستان دەۋىن و
ئەوانىش ئىتەپ يان خوش دەۋىت)).

- ((خَيْرُ الْكَسْبِ كَتُبَ يَدُ الْعَامِلِ إِذَا نَصَحَّ))
واته: ((باشترين که سابهت و کار، کار و کاسببي دهستي
کريکاريکي نامؤزرگاريکاره)).

- ((خَيْرُ الْمَجَالِسِ أَوْسَعُ))

واته: ((باشترين کور و دانيشتنه کان ئوهانه که فراوانترینيان)).
ئاشکرايه مه بەست لىنى کور و دانيشتنى خيرىيە، مه بەستيش
له فراوانىيە كەى بۇ ئوهىيە تا زورترین کەس بەشدارى بىكەن و
برايمەتى و خوشە ويستييان پتە و تېرى.

- ((خَيْرُ الصَّدَاقِ أَيْسَرُ)) [صحیح الجامع]
واته: ((چاکترين مارهبي ئوهىيە که ئاسانترینيان بىن)).

- ((خَيْرُ الصَّدَقَةِ مَا كَانَ عَنْ ظَهُورٍ غَنِيًّا)) [صحیح البخاري]
واته: ((چاکترينى خير و به خشين ئوهىيە که مرۆق لە هەگە و
ھەمبانەي پىدا ئەنجامى بىدات)).

- ((خَيْرُ الْعَمَلِ أَنْ تُفَارِقَ الدُّنْيَا وَلِسَانُكَ رَطَبٌ مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ))

[صحیح الجامع]
واته: ((باشترين كردهوه ئوهىيە که دونيا جى بهىلى، له كاتىكدا
زمانت بە يارى خودا تەر و پاراو بىن)).

- ((إِنَّ خَيْرَ دِينِكُمْ أَيْسِرٌ)) [صحيح الترغيب]

واته: ((باشترينى ئايىنه كەتان ئاسانترينىيانه)). مەبەست لىنى
ئەوهىيە بە كەمترىن ماندووبۇون و شەكەتى بگەيت بە ئامانج،
نەوهك كەمكردىنەوهى پەرسىتىشەكان.

- ((خَيْرٌ يَوْمٌ طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ، يَوْمٌ الْجَمْعَةُ)) [صحيح مسلم]

واته: ((چاكتىرين رۆز كە خۇرى تىدا دەر كەوتىن، رۆزى
ھەيتىيە)).

- ((خَيْرٌ التَّابِعِينَ أُولَئِنَّ)) [صحيح مسلم]

واته: ((باشترينى شويىنكە وتۈۋان ئوهىيس))، -ئوهىسى كورى
عامپى ئەلقرەنلى.

- ((خَيْرٌ الدُّعَاءُ يَوْمُ عَرْفَةَ)) [صحيح الجامع]

واته: ((باشترين نزا و پارانەوه، نزا و پارانەوهى رۆزى عەرفەيە)).

- ((خَيْرٌ مَا رَكِبَ إِلَيْهِ الرَّوَاحِلُ مَسْجِدِي هَذَا وَالْبَيْتُ الْعَتِيقُ))
[صحيح الجامع]

واته: ((باشترين شوين که بهنده سه فهري بو بکات، نه و
مزگه وتهی منه، هه روها مزگه وتهی حه رام -که عبه-)).

- ((خَيْرٌ شِيَابِكُمُ الْبَيْاضُ، فَكَفَّنُوا فِيهَا مَوْتَاكُمْ، وَأَلْبُسُوهَا أَحْياءً كُمْ..))
[صحيح الجامع]

واته: ((باشترينى جلو به ركتان نه وده که رنهنگى سپى بى،
مردووه کانتان به و رنهنگه كفن بکەن، زيندووه کانيشتان له و رنهنگه
بېۋشن)).

- ((خَيْرٌ نِسَاءُ الْعَالَمِينَ أَرْبَعٌ؛ مَرِيمٌ بُنْتُ عِمْرَانَ، وَخَدِيجَةُ بُنْتُ خُوَلِيدٍ،
وَفَاطِمَةُ بُنْتُ مُحَمَّدٍ، وَآسِيَةُ امْرَأَةِ فِرْعَوْنَ)) [صحيح مسلم]
واته: ((چاکترین ژنانى جيھان چوارن: مرىيەمى کچى عيمرا،
خەديجهى کچى خوهيليد، فاتىمەمى کچى موحەممەد، ئاسىيائى
ژنى فيرعنون)).

- ((خَيْرٌ ماءٌ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ ماءٌ زَمْزَمٌ، فِيهِ طَعَامٌ مِنَ الطُّفُمِ، وَشَنَاءٌ
مِنَ السُّقُمِ)) [صحيح الجامع]
واته: ((باشترين ناوى سەر زەوي ناوى زەمزمە، ھەم خواردىنى
تىدايە، ھەميش چارەسەره بۇ نە خۆشى)).

- ((خیر النکاح آیت)) [صحیح الجامع]

واته: ((چاکترین هاوسموگیری نموده به که ناسانترینیان بین)).

- ((خیر النساء التي شرّه إذا نظر، وتطيّعه إذا أمر، لا تخالفه في نفسها ولا مالها بما يكره)) [صحیح الجامع]

واته: ((باشترينى تافرهتان لەو تافرهتە يە كە مىزىدەكەسى بە بىيىنى دلخۇش دەبىت - بە رووپەكى كەش و جوانەوە روپە روپى مىزىدەكەسى دەبىتە وە -. كە كارىتكىشىس يېن دەمىزىرىن، جىنبە جىنى دەكەت و كۈنەيەل دەبىت - كۈنەيەلى لە كارى شەرعىدا، بە پىچەوانەوە، كۈنەيەلى ناكىرىن -. بە كىيان و مائىشى يارمەتىس دەدات و لەو شستانەدالە فەرمانى دەر ناجىت كە پۇنى لېيەتسى)).

- ((خیر صفوف الرجال أولها، وشرّها آخرها، وخير صفوف النساء

آخرها، وشرّها أولها)) [صحیح الجامع]

واته: ((باشترينى رېزى پىاوان لە كاتى نويىدا رېزى يەكەمە، خراپتىرييان كۆتا رېزە، باشترينى رېزى تافرهتائىش كۆتا رېزە، خراپتىريشيان يەكەم رېزە)).

- ((خير الناس قرنى، ثمُ الذين يلونتهم، ثمُ الذين يلونهم)) [صحیح البخاري]

واته: ((باشترين كەسانى باوهىدار تەوانەن كە لە سەردەمى مەدان، پاشان تەوانە دواى تەوان دىن، پاشان تەوانە دواى تەوان دىن)).

چون دلتنگ بم که ته خودامی

چون دلتنگ بم که ته خودامی

[الجامع صحيح]

- ((خَيْرٌ مَا تَدَوَّيْتُ بِالْحِجَامَةِ)) [صحیح الجامع]
واته: ((باشترين - جور له - دينداری، خوگرتنهوهیه - له شته
گوماناوییه کان -)). به دلنيایي هر کس خوی له شتی گوماناوی
بپاريزی، ثوا نزیکی حرام و قده غه کراوه کان نابیته وه.

بهم شیوه یه دوای چهند و ته یه کمان له سه ر پیگه یه کی به رز و
کرده و یه کی گهورهی دل، که گرنگترین و سره کیترین کرده و یه،
ئه ویش خوش و یستی خودا و به رز کردن و یه هیممه ت بوو،
کوتایی به رازه کان ده هینم.

[الجامع صحيح]

- ((خَيْرٌ دِينَكُمُ الْوَرَعُ)) [صحیح الجامع]
واته: ((باشترين - جور له - دينداری، خوگرتنهوهیه - له شته
گوماناوییه کان -)). به دلنيایي هر کس خوی له شتی گوماناوی
بپاريزی، ثوا نزیکی حرام و قده غه کراوه کان نابیته وه.

- ((خَيْرٌ مَسَاجِدُ النِّسَاءِ قَعْدَ بُيُوتِهِنَ)) [صحیح الجامع]
واته: ((باشترين مزگه و تی زنان بو نويزکردنیان، ماله کانیانه -)).

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته...

ئەگەر كۆتايىت بە خويىندنەوهى ئەم كىتىبە هيىنا، لە نزا و
پارانەوهەكانت بىيەشمان مەكە، هەروەھا نزا بۇ تەواوى موسىلمانان
بکە، سا بەلکوو نزاكانىتان بىن بە مايەى ھيدايەت و رېنەمۇنى
بۇ زىندىۋان و رەحىمەت و لىخۆشبوونىش بۇ مردووان... خوداى
گەورە پاداشتى ئىيەى ئازىزىش بىداتەوه.

سوپاس بۇ خودا

بە پايان گەيشت

به رزگردن وهی هیممه‌تی دهورو بهر له لای په روهر دگار
په کیکه له شکومه‌ند ترینی په رستشہ کان، هه رکه سینکیش
هیممه‌تی خه لکی به رز بکاته وه، ثوا په روهر دگار له مه ترسی
ده پاریزی و به رزی ده کاته وه.

لهم کتیبه دا چه ندین راز و دهقی جوان و موناجاتم له ګل خودا
نووسیو، و شه کان همه جور و دهسته واژه و گوزار شته کان
همه چه شنن و له په کتر جیاوازن.

من لهم کتیبه خاکی و ساده یهدا ته نهاده شو په رازانه م
نووسیون که دلخیان نو قره پین گردووه و عه قل و هوش
و شاوه زیان قه ناعهت پین گردووم.
سوپاس و ستاییش بې په روہریشی چیهانیان، که ته مه فی
پین به خشیم بې په پایانگه پیشتنی.

سه لامی په روهر دگار بې رزی بې سر تو و دلی ہر له
ثازارت، ده مه وی هه والی شنیکت پین پدھم که زه رده خه نه
ده خاته سه ر لیوانت و ده تختانه پیکه نین۔

07501269689
07701932749

hakem7423@yahoo.com
remwan2000@yahoo.com

سلیمان - ڈاکیہ نگاری - سیمسن - چشم
درستہ صفت - جوہر (۲۰۱۷)

۲۰۰۰ دینار

ISBN: 978-9922-646-73-2

9 789922 646732